

afhænger i vid udstrækning af afgørelsesmyndighedens sammensætning, arbejdsform og sædvanlige arbejdsopgaver.

Naturklagenævnet har et flertal af politisk udpegede medlemmer, og nævnets primære opgaver ligger på områder, hvor lovgivningen lægger op til, at der skal foretages helhedsprægede, skønsmæssige afvejninger af modstående hensyn. Arbejdsformen er i overensstemmelse hermed.

Naturklagenævnet vil blive placeret i en uvant og meget vanskelig rolle, såfremt de foreslåede bestemmelser gennemføres og nævnet herefter skal træffe afgørelse om placeringen af detailhandelscentre m.v. principielt ud fra rent retlige vurderinger.

Hvis det er tanken, at der i eller i tilknytning til fortolkningen af de nye bestemmelser skal indgå bredere samfundsmæssige vurderinger - som Naturklagenævnet via sin sammensætning har gode forudsætninger for at udøve - bør det fremgå udtrykkeligt af lovforslaget.»

Mindretallet er enig med Naturklagenævnets formand, Lars Buscks vurdering af lovforslaget.

Mindre konkurrence

Et vigtigt tema i udvalgsarbejdet har været lovforslagets indvirkning på forbrugerpriserne. Det er mindretallets opfattelse, at lovforslaget vil betyde stigende forbrugerpriser. Regeringen ved miljø- og energiministeren og økonomiministeren har ikke kunnet fremlægge overbevisende materiale til at belyse dette punkt ved lovforslaget. De økonomiske vismænd beregnede i 1995, at hvert procentpoint overavance, der tages i et erhverv som følge af, at konkurrencesituationen er sat ud af kraft, betyder 10.000 arbejdspladser tabt på landsplan. En væsentlig del af lovforslaget ser mindretallet som en egentlig konkurrencebegrænsende lov.

Konkurrencerådet har ved formand Klaus Larsen i høringsvaret dateret den 4. november 1996 også påpeget faresignaler ved et så drastisk indgreb i den frie konkurrence. I høringsvaret nævnes det blandt andet, at lovforslaget »indebærer en fastlåsning af strukturen, og der vil være en risiko for tilbagevenden i retning af tidligere tiders opdeling af handelen på basis af privilegier.« Videre skriver Konkurrencerådet: »Sondringen mellem pladskrævende og ikke pladskrævende varegrupper er ikke base-

ret på objektive kriterier. Der vil kunne opstå forskelle i lovens administration, som ikke kun bygger på de lokale pladsforhold, men inddrager rent subjektive vurderinger. Det åbner adgang for forskelsbehandling.«

Lovforslaget ønskes gennemført, fordi regeringen er meget nervøs ved lavprisvarehuse. Siden 1970 er der etableret i alt 22 lavprisvarehuse, og de har en markedsandel på kun 6 pct., hvilket svarer til den markedsandel, som benzinselskabernes kiosker har. Discountforretningerne vil blive styrket betydeligt ved lovforslaget, og her er etableret ca. 800 siden 1977, og de har i dag en markedsandel på 20 pct. Den tyske Aldi-kæde har sagt, at den nu vil kunne etablere omkring 40 nye forretninger.

Med lovforslagets mange reguleringer og begrænsninger låser man den danske detailhandels struktur fast, og det bliver overmåde vanskeligt at udvikle nye butikstyper, som kan tilfredsstille befolkningens behov på en lettere, billigere og bedre måde. Den meget frie konkurrence har gennem tiderne været med til at udvikle dansk detailhandel, men det bliver vanskeligere nu, hvor der reelt indføres et kvotesystem eller privilegiesystem i lighed med det, man havde under enevælden.

Trafik

Et væsentligt element i debatten om lovforslaget har været ønsket om at fremme en bæredygtig detailhandelsstruktur, hvor transportafstandene i forbindelse med indkøb er begrænsede, og det er gået så vidt, at ministeren har stillet et ændringsforslag herom. I spørgsmål 48 spurgte udvalget ministeren, om der i Danmark findes storcentre, »der ikke er tilgængelige med offentlige transportmidler?«

Ministeren kom med et af sine meget udokumenterede svar. Ministeren skrev blandt andet i sit svar af 24. marts 1997: »Miljø- og Energi ministeriet har ikke oplysninger om tilgængeligheden med offentlige transportmidler til storcentre eller andre centerdannelser i Danmark. Det er dog en kendsgerning, at der er etableret busforbindelser forbi de fleste storcentre.« Det er naturligvis utilfredsstillende at lovgive på et så vigtigt område uden at indsamle en så basal information. Ligeledes har ministeriet ikke informationer om den procentvise fordeling af trafikken til et storcenter.

To civiløkonomer, Claus Christensen og Michael Glass, havde foretræde for udvalget, da